TÒA ÁN NHÂN DÂN **HUYỆN ĐÔNG ANH** **THÀNH PHỐ HÀ NỘI**	**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM** **Độc lập – Tự do – Hạnh phúc**
Số:**182**/2024/QĐST-VDS	*Đông Anh, ngày 17 tháng 7 năm 2024*

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
(V/v: Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự)

TOÀ ÁN NHÂN DÂN HUYỆN ĐÔNG ANH – THÀNH PHỐ HÀ NỘI

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

- *Thẩm phán- Chủ toạ phiên họp:* Bà **Nguyễn Thị Thu Huyền**

- *Thư ký phiên họp:* Bà **Hoàng Thu Thảo**

- *Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Đông Anh tham gia phiên họp:* ông Nguyễn Doãn Hải - Kiểm sát viên.

Ngày 17/7/2024, tại Trụ sở Tòa án nhân dân huyện Đông Anh mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 112/2024/TLST-VDS ngày 17/4/2024 về việc Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 11/2024/QĐST-VDS ngày 05/7/2024 gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

1. Người yêu cầu giải quyết việc dân sự: Bà **Trần Thị S**, sinh năm 1952.

Hộ khẩu thường trú và nơi ở: ….. huyện Đông Anh, thành phố Hà Nội. (Có mặt tại phiên họp).

2. Người bị yêu cầu: Chị **Nguyễn Thị Nhâm C**, sinh năm 1982.

Hộ khẩu thường trú và nơi ở: …. huyện Đông Anh, Thành phố Hà Nội. (Vắng mặt tại phiên họp).

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ

Theo đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự và các lời khai tại Tòa án, người yêu cầu bà Trần Thị S trình bày:

Về quan hệ: Chồng bà là ông Nguyễn Văn T, chết năm 2013. Bà và ông T sinh được 04 người con, chị Nguyễn Thị Nhâm C là con thứ hai của ông bà.

Về tiền sử nhi khoa, quá trình phát triển thể chất của chị C: Chị C từ khi sinh ra đã có các biểu hiện chậm phát triển hơn so với người khác, nguyên nhân chính do khi sinh ra chị C đã bị ngạt nặng dẫn đến ảnh hưởng não. Gia đình nội ngoại hai bên trong phạm vi ba đời không có ai bị tâm thần hay mất năng lực hành vi dân sự.

Về đặc điểm tính tình, sinh hoạt, biểu hiện của chị C từ nhỏ cho đến nay: Từ nhỏ, chị C chung sống cùng gia đình bà tại …… huyện Đông Anh, thành phố Hà Nội. Chị C bị chậm phát triển trí não, đến năm 10 tuổi thì có những biểu hiện rõ rệt hơn, cụ thể là khả năng nghe, tương tác xã hội kém, nhận thức chậm hơn nhiều so với các bạn cùng trang lứa, chị C chỉ học đến lớp 3 rồi nghỉ học. Hiện nay tình trạng của chị C là không biết đọc, không biết viết, không có khả năng tự phục vụ bản thân. Về việc ăn

uống vệ sinh cá nhân hàng ngày C có người khác hỗ trợ không tự làm được. Hiện tại chị C vẫn ở với bà do bà chăm sóc, thường xuyên nói năng lung tung, chửi bới, đập phá đồ, gia đình không trông coi thì tự bỏ đi, gia đình phải đi tìm về.

Năm 2009, gia đình cho chị đi khám và điều trị nội trú, ngoại trú ở Bệnh viện tâm thần Hà Nội, việc điều trị diễn ra liên tục đến năm 2012 thì được phát sổ về điều trị ngoại trú tại địa phương. Đến năm 2013 thì chị C được cấp giấy khuyết tật và được hưởng chế độ của nhà nước. Tại địa phương chị C có nhận thuốc tại Trạm y tế xã 1-2 tháng rồi dừng uống thuốc từ đó đến nay.

Nay bà đề nghị Toà án tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự đối với con gái bà là Nguyễn Thị Nhâm C. Mục đích để gia đình giải quyết vấn đề dân sự liên quan đến quyền và lợi ích hợp pháp của chị C.

Về việc giám hộ cho chị C: Bà đề nghị Tòa án giải quyết theo quy định pháp luật.

Về quản lý tài sản của chị C: Bà không yêu cầu Tòa án giải quyết.

Tại phiên họp:

-Bà Trần Thị S trình bày vẫn giữ nguyên yêu cầu giải quyết việc dân sự.

-Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Đông Anh tham gia phiên họp phát biểu quan điểm về thẩm quyền giải quyết vụ việc của Tòa án nhân dân huyện Đông Anh là đúng thẩm quyền; Thẩm phán, Thư ký tuân theo đúng quy định tố tụng dân sự, không có vi phạm. Sau khi đánh giá các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ vụ việc, đề nghị Tòa án chấp nhận đơn yêu cầu tuyên bố chị Nguyễn Thị Nhâm C mất năng lực hành vi dân sự của bà Trần Thị S.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp, Tòa án nhân dân huyện Đông Anh nhận định:

[**1**] **Về thẩm quyền giải quyết vụ việc**: Người yêu cầu là bà Trần Thị S yêu cầu Tòa án tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự. Đây là yêu cầu về dân sự thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án theo khoản 1 Điều 27 Bộ luật tố tụng dân sự. Người bị yêu cầu là chị Nguyễn Thị Nhâm C có nơi cư trú tại ….. huyện Đông Anh, thành phố Hà Nội. Do đó, thẩm quyền giải quyết vụ việc thuộc Tòa án nhân dân huyện Đông Anh theo quy định tại Điểm a Khoản 2 Điều 35; Điểm a Khoản 2 Điều 39 Bộ luật tô tụng dân sự.

[**2**] **Về quan hệ**: Chồng bà là ông Nguyễn Văn T, chết năm 2013. Bà và ông T sinh được 04 người con, chị Nguyễn Thị Nhâm C là con thứ hai của ông bà.

[**3**] **Xét yêu cầu của bà S**:

Về tình trạng của chị Nguyễn Thị Nhâm C: Theo ý kiến của bà S và những người hàng xóm của chị C, theo cung cấp của chính quyền địa phương thể hiện: Chị C từ khi sinh ra đã có các biểu hiện chậm phát triển, về thể chất và tinh thần của chị C đều chậm hơn so với người bình thường. Khi lớn lên chị C có những biểu hiện rõ rệt hơn cụ thể là khả năng nghe, tương tác xã hội kém, nhận thức chậm hơn nhiều so với các bạn cùng tuổi nên chỉ đi học được đến lớp 3 rồi nghỉ. Tình trạng hiện nay của chị C là không biết đọc, không biết viết, không có khả năng tự phục vụ bản thân, về việc ăn uống vệ sinh hàng ngày đều phải có người khác hỗ trợ, không tự làm được. Ngoài ra chị C còn thường xuyên nói năng, chửi bới vô cớ, đập phá đồ đạc, gia đình không trông coi thì tự bỏ đi, gia đình phải đi tìm về.

Năm 2009 gia đình chị cho chị đi khám và điều trị tại Bệnh viện tâm thần Hà Nội. Đến năm 2012 thì được phát sổ về điều trị ngoại trú tại địa phương. Tại địa phương chị C có nhận thuốc tại trạm y tế xã 1-2 tháng rồi dừng uống thuốc từ đó đến nay. Quá trình chung sống, bà S là người chăm sóc chủ yếu cho chị C. Chị C được UBND xã Nguyên Khê cấp Giấy chứng khuyết tật và hàng tháng được hưởng tiền trợ cấp xã hội theo diện đối tượng khuyết tật.

Sau khi Tòa án thụ lý việc dân sự Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự, bà S có yêu cầu giám định pháp y tâm thần đối với chị C. Tòa án đã ra Quyết định trưng cầu giám định pháp y tâm thần đối với chị C. Tại Văn bản ghi nhận quá trình giám định sức khỏe tâm thần theo kết luận trưng cầu số 173/VBGNQTGĐ và Kết luận giám định sức khỏe tâm thần theo trưng cầu số 173/KLGĐ cùng ngày 27/6/224 của Viện pháp y tâm thần Trung ương kết luận: ***Tại thời điểm giám định, đối tượng Nguyễn Thị Nhâm bị bệnh Tâm thần phân liệt thể di chứng, giai đoạn sa sút trí tuệ. Theo phân loại bệnh quốc tế lần thứ 10 năm 1992 bệnh có mã số F20.5. Đối tượng mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi.***

Do vậy, yêu cầu tuyên bố chị Nguyễn Thị Nhâm C mất năng lực hành vi dân sự của bà Trần Thị S là có căn cứ, phù hợp với Khoản 1 Điều 22 Bộ luật dân sự nên được chấp nhận.

[**4**] **Về việc giám hộ cho chị Nguyễn Thị Nhâm C**: Theo quy định tại Khoản 3 Điều 53 Bộ luật dân sự, bà Trần Thị S là người người giám hộ đương nhiên cho chị Nguyễn Thị Nhâm C. Việc đăng ký giám hộ T hiện tại cơ quan Nhà nước có thẩm quyền theo quy định của pháp luật về hộ tịch. Do đó, Tòa án không xem xét giải quyết theo quy định tại Khoản 3 Điều 46 Bộ luật dân sự và Điều 378 Bộ luật tố tụng dân sự.

[**5**] **Về quản lý tài sản của chị C**: Đương sự không yêu cầu Tòa án giải quyết. Do đó, Tòa án không xem xét, giải quyết.

[**6**] **Về lệ phí việc dân sự sơ thẩm**: Người yêu cầu là bà Trần Thị S phải chịu lệ phí theo quy định của pháp luật.

[**7**] Đề nghị của đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Đông Anh tham gia phiên họp là có căn cứ, phù hợp với quy định của pháp luật nên được chấp nhận.

Vì các lẽ trên;

QUYẾT ĐỊNH

Căn cứ:

- Điều 22; Khoản 3 Điều 46; Khoản 3 Điều 53; Điều 57; Điều 58 Bộ luật dân sự;

- Khoản 1 Điều 27; Điểm a Khoản 2 Điều 35; Điểm a Khoản 2 Điều 39; Điều 149; Điều 367; Điều 372; Điều 376; Điều 377 và Điều 378 Bộ luật tố tụng dân sự;

- Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

1. Chấp nhận Đơn yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự của bà Trần Thị S.

Tuyên bố chị Nguyễn Thị Nhâm C, sinh năm 1982. Nơi cư trú: …..huyện Đông Anh, Thành phố Hà Nội mất năng lực hành vi dân sự.

2. Việc đăng ký giám hộ T hiện tại cơ quan Nhà nước có thẩm quyền theo quy định của Bộ luật dân sự và pháp luật về hộ tịch. Người giám hộ được đại diện cho chị C trong việc T hiện giao dịch dân sự và T hiện các quyền khác theo quy định của pháp luật nhằm bảo vệ quyền, lợi ích hợp pháp của chị C.

3. Lệ phí việc dân sự sơ thẩm là **300.000** (ba trăm nghìn) đồng, bà Trần Thị S được miễn nộp tiền tạm ứng án phí sơ thẩm.

4. Bà Trần Thị S có quyền kháng cáo quyết định này trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày nhận được quyết định hoặc kể từ ngày quyết định được thông báo, niêm yết. Quyết định này có thể bị kháng nghị theo thủ tục phúc thẩm theo quy định của pháp luật

THẨM PHÁN - CHỦ TOẠ PHIÊN HỌP

Nơi nhận:
- *Người yêu cầu;*
- *VKSND huyện Đông Anh*
- *Lưu hồ sơ vụ việc.*

Nguyễn Thị Thu Huyền